

ELÄMÄÄ KIVIKAUDELLA

heimo

luolamaalaus

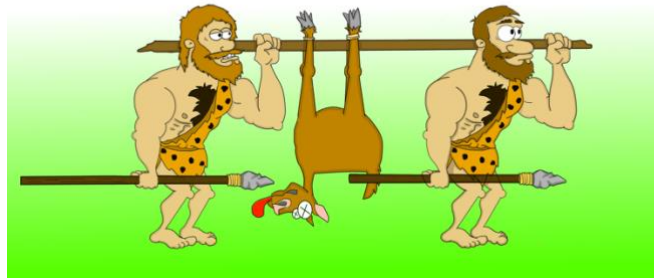
keräily (marjat, kasvit)

samaani

metsästys

ELÄMÄÄ KIVIKAUDELLA

Miten ihmiset elivät kivikaudella?

Ihmiset elivät heimoissa eli ryhmissä. Heimot olivat pieniä, koska ruokaa piti riittää kaikille.

Ihmiset söivät

- marjoja
- kasveja
- kalaa
- eläinten lihaa ja munia

Ihmiset hankkivat ravintonsa keräilemällä (marjat, kasvit) ja metsästämällä.

Naiset ja lapset keräsivät marjoja ja kasveja.

Miehet metsästivät.

Ihmiset liikkuvat ja muuttivat koko ajan paikasta toiseen.

Kun yhdessä paikassa loppui ruoka, he keräsivät kaikki tavaransa ja muuttivat uuteen paikkaan.

Koko heimo muutti aina yhdessä.

Ihmiset pelkäsivät kylmyyttä, sairauksia ja ruokapulaa.

Heimossa oli samaani, viisas johtaja, joka osasi parantaa sairauksia ja tulkita unia.

Ihmiset palvoivat aurinkoa ja eläimiä.

Miksi ihmiset tekivät luolamaalauksia?

Ei ole olemassa vain yhtä syytä, miksi ihmiset maalasivat luolan seiniin.

Historiantutkijoiden vaihtoehdot:

1. maalaukset liittyivät ihmisten uskontoon
2. maalausten eläimet toivat parempaa metsästysonnea
3. maalausten avulla opetettiin nuoria metsästämään
4. maalaukset liittyvät tähtien tutkimiseen
5. maalaukset tehtiin juhlien vuoksi

Maalausvälineet:

- musta väri tehtiin hiilestä (hiili, kivi)
- punainen väri tehtiin punamullasta (multa)
- valkoinen väri tehtiin kalkista (kalkki, kivi)
- pensseli tehtiin eläinten karvoista

Väri pysyi paremmin luolan seinässä, kun siihen lisättiin päälle rasvaa tai linnunmunia.

TEHTÄVÄT

ELÄMÄÄ KIVIKAUDELLA

Onko väite oikein O vai väärin V?

1. Kivikauden ihmiset elivät heimoissa.
2. Heimot olivat suuria.
3. Miehet keräsivät marjoja ja kasveja.
4. Naiset metsästäivät.
5. Ihmiset elivät koko elämänsä samassa paikassa.
6. Samaani oli viisas johtaja, joka paransi ihmisiä ja tulkitsi unia.
7. Ihmiset palvoivat aurinkoa ja eläimiä.
8. Luolamaalauksissa käytetty musta väri tehtiin hiilestä.
9. Luolamaalauksissa käytetty valkoinen väri tehtiin kalkista.
10. Maalauspensselit valmistettiin eläinten karvoista.

Vastaa kysymyksiin.

1. Miksi kivikauden heimot olivat pieniä?
2. Mitä ihmiset söivät kivikaudella?
3. Mitkä olivat kivikauden naisten ja miesten tehtävät heimossa?
4. Miksi heimo muutti paikasta toiseen?
5. Mitä ihmiset palvoivat?
6. Miksi ihmiset tekivät luolamaalauksia?
7. Mistä tehtiin luolamaalauksissa käytetty punainen väri?
8. Mistä tehtiin luolamaalauksissa käytetyt pensselit?
9. Miten väri pysyi paremmin luolan seinässä?

ELÄMÄÄ KIVIKAUDELLA

Kirjoitustehtävä.

Harjoittele kirjoittamaan seuraavat sanat:

- kivikausi
- heimo
- keräileminen
- samaani
- luolamaalaukset
- historiantutkija
- metsästysonni
- uskonto
- punamulta
- pensseli
- kalkki

Esseetehtävä.

1) Kerro kivikauden heimon elämästä.

- miesten, naisten ja lasten tehtävät
- ruokavalio
- asuminen

2) Kivikauden luolamaalaukset.

- Miksi maalauksia tehtiin?
- Kerro maalausvälineistä.

3) Kuvittele, että olet lapsi, joka asuu kivikaudella heimon kanssa. Millaista elämäsi olisi?

- Mitä näet?
- Mitä teet päivisin?
- Mitä vanhempasi tekevät?
- Mitä muu heimo tekee?
- Missä asutte?

VASTAUKSET

ELÄMÄÄ KIVIKAUDELLA

Onko väite oikein O vai väärin V?

1. Oikein.
2. Väärin. (Heimot olivat pieniä.)
3. Väärin. (Naiset keräsivät marjoja ja kasveja.)
4. Väärin. (Miehet metsästäivät.)
5. Väärin. (Ihmiset muuttivat paljon ruoan perässä.)
6. Oikein.
7. Oikein.
8. Oikein.
9. Oikein.
10. Oikein.

Vastaa kysymyksiin.

1. Heimot olivat pieniä, jotta samassa paikassa ruokaa riittäisi kaikille.
2. Ihmiset söivät marjoja, kasveja, kalaa ja eläinten lihaa ja munia.
3. Naiset keräsivät marjoja ja kasveja. Miehet metsästäivät.
4. Ihmiset muuttivat löytääkseen lisää ruokaa.
5. Ihmiset palvoivat aurinkoa ja eläimiä.
6. Ihmiset tekivät luolamaalauksia ehkä näistä syistä:
  - maalaukset liittyivät ihmisten uskontoon
  - maalausten eläimet toivat parempaa metsästysonnea
  - maalausten avulla opetettiin nuoria metsästäämään
  - maalaukset liittyvät tähtien tutkimiseen
  - maalaukset tehtiin juhlien vuoksi
7. Punainen väri tehtiin punamullasta.
8. Pensselit tehtiin eläinten karvoista.
9. Väri pysyi paremmin, kun siihen lisättiin päälle rasvaa tai linnunmunia.